

Tuutikki Tolonen

**AGNES
ȘI CHEIA
VISELOR**

Ilustrații de Kati Vuorento

Traducere din limba finlandeză de
Sigrid Crasnean

Editura Paralela 45

Redactare: Anda Marin
Corectură: Cătălina Soare
Tehnoredactare & DTP copertă: Mihail Vlad
Pregătire de tipar: Marius Badea

Descrierea CIP a Bibliotecii Naționale a României

TOLONEN, TUUTIKKI

Agnes și cheia viselor / Tuutikki Tolonen; il. de Kati Vuorento; trad. din lb. finlandeză de Sigrid Crasnean. – Pitești: Paralela 45, 2022

ISBN 978-973-47-3708-6

I. Vuorento, Kati (il.)

II. Crasnean, Sigrid (trad.)

37

Agnes ja unien avain

Tuutikki Tolonen & Kati Vuorento

Copyright text © Tuutikki Tolonen 2020

Copyright illustrations © Kati Vuorento 2020

Copyright work © authors and WSOY 2020

Original edition published by WSOY 2020

Romanian edition published by agreement with Tuutikki Tolonen, Kati Vuorento and Elina Ahlback Literary Agency, Helsinki, Finland.

Copyright © Editura Paralela 45, 2022

Prezenta lucrare folosește denumiri ce constituie mărci înregistrate, iar conținutul este protejat de legislația privind dreptul de proprietate intelectuală.

www.edituraparelela45.ro

Prolog

Exact la ora 18.11, cineva sună la interfonul muzeului. Caterina Härkönen tocmai își închidea fermoarul jachetei.

— O, vai, bombăni ea.

Portarul și ghidul plecaseră de mult acasă, iar Caterina rămăsese singură în întreaga clădire. Scoase un oftat și porni spre ușa de la intrare.

Pe strada din fața muzeului era parcată mașina unei firme de curierat, iar curierul aștepta în fața ușii, ținând în mână un mic pachet.

— Cu ce vă pot ajuta? întrebă Caterina.

— O caut pe... începu bărbatul și examinează hârtia. Asistenta de la muzeu, Caterina Härkönen.

— Eu sunt, răspunse Caterina.

— Aveți o livrare, spuse curierul. Expeditorul a cerut confirmare de primire din partea dumneavoastră, nimănui altcuiva.

— Ciudat. Prea bine, dați-mi să semnez atunci.

Caterina semnă pe tableta pe care i-o întinsese curierul și luă pachetul învelit în hârtie maro. Curierul dădu din cap și plecă.

Caterina răsuci pachetul de pe o parte pe alta. Era dur și surprinzător de greu. Numele ei era scris de mână, cu o caligrafie de modă veche, plină de înflorituri. De la cine să fie oare?

Se întoarse în birou și se așeză din nou, fără să-și dea jos jacheta. Căută cuțitul pentru corespondență în sertar și începu să desfacă cu grijă pachetul. Nu era o sarcină tocmai ușoară: era învelit în trei straturi de hârtie bine strânse și, sub ele, încă unul de folie cu bule. Oricine ar fi fost expeditorul, a vrut să protejeze foarte bine ce se afla înăuntru.

Caterina smulse ultima bucată de scotch și desfăcu folia de plastic.

— Ce frumos! exclamă ea încântată.

O minunată cutie de bijuterii din argint, frumos împodobită, ședea pe birou, înconjurată de hârtie și folie de plastic. Avea niște piciorușe mici, care semănau cu labele unui leu. Pe capacul decorat cu pietricele multicolore era lipit un plic pe care scria „Instrucțiuni“.

Caterina desprinse plicul și încercă să deschidă cutia. Era încuiată. Cu siguranță cheia se afla în plic, își zise ea, și îl deschise cu ajutorul cuțitului de corespondență. Cu toate acestea, înăuntru găsi numai o foaie de hârtie împăturită cu grijă, acoperită cu caligrafia aceea uniformă. Caterina se încruntă, dar desfăcu foaia și începu să citească.

Stimată Caterina Härkönen,

Am luat legătura cu dumneavoastră cu puțin timp în urmă, când pregăteați expoziția pentru vara viitoare. Am împrumutat atunci muzeului mai multe obiecte de familie. Am păstrat însă această cutie veche de bijuterii, pentru că are o valoare sentimentală deosebită pentru mine. Cutia a aparținut stră-străbunicii mele, care a primit-o cadou de nuntă în 1828. De atunci a rămas în familie, iar numele celor care au folosit-o și anul lor de naștere sunt gravate pe spatele ei. Al meu este cel mai recent.

Caterina luă cutia și o întoarse invers. Văzu numele inscripționate. Erau cinci la număr. Pe ultimul rând scria „Agnes Maria 1920“. Caterina puse cutia înapoi pe birou și reveni la scrisoare.

Doresc acum să vă cer ceva ce poate că vi se va părea straniu. V-aș ruga să puneți această cutie undeva în muzeu, unde să poată fi văzută cu ușurință de fiecare vizitator. Subliniez: este foarte important să fie la vedere. Cutia este încuiată în momentul de față. Nu încercați să o deschideți. Însă, dacă se ivește la muzeu o persoană care are cheia potrivită, atunci conținutul cutiei îi aparține.

Caterina pufni în răs. Oare autoarea scrisorii era senilă? Muzeul nu putea să lase cutii misterioase încuiate la îndemâna oricui, doar se știa asta! Caterina apucă iarăși caseta și o scutură cu putere. Nu suna a nimic, nici nu părea că ar conține ceva. Poate că era goală.

Continuă să citească.

Știu că timpul meu e pe sfârșite. Nu mai am nevoie de cea mai mare parte a bunurilor, care înainte erau foarte valoroase pentru mine. De aceea, vă propun un troc: în semn de mulțumire, dacă expuneți cutia și îmi urmați instrucțiunile, voi dona muzeului întreaga colecție de obiecte care se află momentan acolo. Dacă sunteți de acord cu propunerea mea și nu vă opuneți donației, avocatul meu se va ocupa de actele necesare.

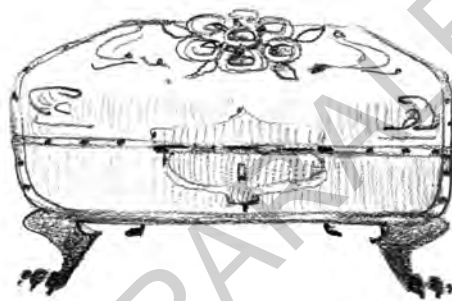
Caterina ridică mirată din sprâncene. Ce minune mai era și asta? Colecția era cea mai importantă donație de artefacte pe care o primise vreodată muzeul Harmala. Bineînțeles că nu s-ar împotrivi acestui dar! Caterina citi și ultimele rânduri.

Vreau să subliniez că donația nu include și această cutie. Vă urez mult succes cu expoziția și muzeul.

Cu stimă,

A. M. Brycknen, Căminul de bătrâni „Valea cu Trandafiri“.

Caterinei îi trecură prin minte toate obiectele pe care bătrâna doamnă le donase muzeului prin intermediul unei singure scrisori. Trebuia să-l sune pe directorul muzeului, poate chiar și la ziar. Ridică încă o dată cutia și o examinează cu atenție. Era opera unui bijutier priceput. Firește că va fi pusă la vedere, întocmai cum spera cea care o trimisese. Nu conta cât de stranii erau cerințele.

1. Mormântul

Mai târziu, Agnes s-a gândit că totul începuse în ziua în care găsisse vechiul cimitir și intrase pe poarta sa. Asta se petrecuse la trei zile după mutare. Numai trei zile! Totul se întâmplase foarte repede.

Pe scurt, în ziua mutării, situația era următoarea:

- Nici ea, nici mama ei nu cunoșteau pe nimeni în Harmala.
- Noua lor casă era ticsită de cutii.
- Mama ei voia să facă cunoștință cu vecinii de pe aceeași stradă, deoarece „omul are nevoie de o turmă“.
- Cu vecinii faci cunoștință sunând la ușa lor, de exemplu.
- Nu toți vecinii sunt mereu acasă, deoarece au și ei viața lor.
- Cei care sunt totuși acasă, par să fie bătrâni care au câini pe care nu mai reușesc să-i scoată la plimbare.
- Mama e mișcată de asta și exclamă: „Vai de mine, dar bineînțeles că Agnes vă poate scoate câțelul la plimbare!“
- Și așa ajunge bătrânul din vecini să o angajeze pe Agnes, 11 ani, să îi plimbe câinele pe timpul verii.

Da, se poate întâmpla așa ceva. Agnes a ajuns să scoată un cățel la plimbare, cu toate că nu mai plimbase niciodată un câine. Nu poate fi chiar atât de dificil, nu-i așa? Cățelul vecinului părea mic și bătrân. Până și botul îi albise complet.

În plus, existau tot felul de beneficii. Agnes putea să facă astfel mișcare și avea o scuză bună să se plimbe prin Harmala, ajungând să cunoască toate străduțele și potecile. Cu puțin noroc, va găsi și o școală înainte de sfârșitul vacanței de vară! Era absolut necesar, pentru că mama spusese că aveau să locuiască în acest sătuc straniu toată iarna, până la începutul verii următoare. Atunci se vor gândi ce vor face în continuare.

Agnes decise să-l plimbe pe Oscar pe un traseu diferit în fiecare zi. În prima zi, au trecut pe lângă o casă nou-nouță. A doua zi, au explorat micul centru din Harmala. A treia zi, Agnes a ales o potecă nisipoasă care se afunda în pădurea din spatele casei lor. Drumul trecea pe lângă o pădurice de molizi înalți și dădea într-un zid de piatră acoperit de mușchi. Zidul avea o poartă de fier ornamentată și un semn vechi pe care scria *Cimitir*.

Agnes fu încântată. Mereu îi plăcuseră cimitirele. Nici nu-i trecu prin minte că n-ar avea voie cu câinele, așa că păși imediat pe poartă împreună cu Oscar.

Fata își dădu numaidecât seama că acesta nu era un cimitir oarecare. Se uită fascinată în jur. Era cu siguranță un loc străvechi. Arțarii noduroși și stejarii stufoși se înălțau spre cer, iar frunzele

lor aruncau umbre misterioase pe pământ. Era foarte liniște; doar vântul sufla printre copaci. Nu era nici țipenie de om. Potecile nisipoase și înguste tăiau peluza bine îngrijită pe care se aflau înșirate pietre funerare acoperite de mușchi. Părea că Agnes și Oscar pătrunseseră într-o altă epocă. Sau poate că timpul stătuse în loc.

— Haide, Oscar, să ne plimbăm puțin! spuse Agnes.

Câinele înainta cu pași șovăielnici, în timp ce fata se concentra să citească numele de pe pietrele funerare, zilele de naștere și data morții. Cine fuseseră oamenii aceștia? Cum arătaseră, ce făcuseră la viața lor? În spatele fiecărui nume se afla o întreagă viață plină de detalii. Absolut incredibil.

Puțin mai departe, Agnes observă o movilă înconjurată de un gard jos. Pietrele de mormânt din interiorul gardulețului erau mici și nu erau dispuse în rânduri, ci într-un semicerc. Zăceau acolo parcă uitate de lume, acoperite de mușchi și de licheni.

— Oscar, haide să aruncăm o privire! spuse Agnes, trăgând ușor de lesă.

Se duseră până la movilă și apoi pășiră în interiorul locului îngărdit. Agnes se aplecă.

Heikkinen, mititica scria pe prima piatră. *Aalto, copilița* scria pe a doua. Erau mormintele unor copii mici, își dădu Agnes seama surprinsă. Atât de mici, încât nici măcar nu căpătaseră nume. Se uită la data nașterii și la cea a morții primei fetițe. Era diferență de-o zi. Mititica trăise doar o singură zi!

Agnes cercetă piatra funerară de lângă. Avea o singură dată. Ce să însemne asta? Copilița trăise doar o zi? Sau nici măcar atât? Poate că se născuse moartă. Agnes auzise că așa ceva se mai întâmplă. I se părea îngrozitor.

Oscar se trânti pe jos și începu să pufnească plictisit. Agnes se aplecă să se uite la a treia piatră funerară. Textul era acoperit de licheni, dar ea îi dădu la o parte cu unghia și scoase la iveală literele. Poleiala se ștersese cu mult timp în urmă.

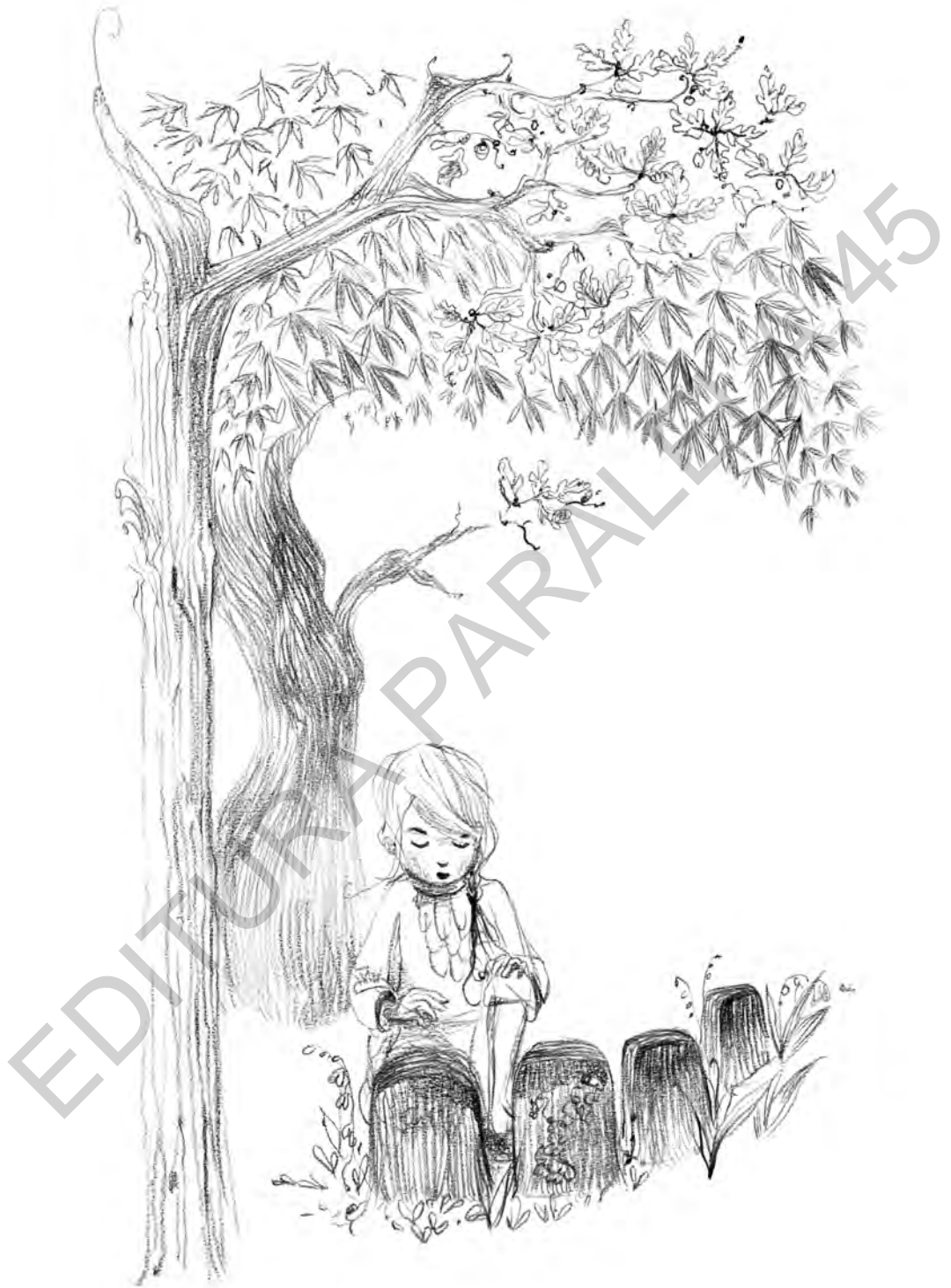
Agnes urmări cu degetul și citi:

— RITA 1938.

Rita? Ciudat nume, se gândi ea, continuând să răzuiască. Numele se lungea literă cu literă. Acum se putea desluși.

— MARGARITA, citi Agnes.

Aici odihnea micuța Margarita, care murise cu mult timp în urmă. Era trist că nimeni nu părea să se mai îngrijească de mormântul Margarinei. Deodată, o bucată mare de lichen se desprinse și căzu ușor. Textul era complet vizibil acum.

Agnes trase adânc aer în piept. Simți cum inima-i stă în loc și i se face pielea de găină.

— AGNES MARGARITA, citi ea încet. n. 2.08.1938 – d. 3.08.1938, Odihnește-te în pacea Domnului, copilă!

EDITURA PARALELA 45